

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з корейської філології

на тему:

**ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СЕМАНТИКИ ІДІОМАТИЧНИХ ВИРАЗІВ У
КОРЕЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ**

Студентки групи Кор24-21

факультету східної та слов'янської філології

денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Корейська мова і література та переклад,

західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови та літератури

(переклад включно), перша – корейська

Морозової Аліси Вадимівни

Науковий керівник:

Слудна Наталія Олександрівна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ БАЗИСИ ІДІОМАТИЧНИХ ВИРАЗІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА КОРЕЙСЬКІЙ МОВАХ.....	7
1.1 Поняття ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах.	7
1.2 Характеристики, механізми створення та специфіка використання ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах.	9
1.2.1 . Основні характеристики ідіоматичних виразів.	9
1.2.2. Опис основних механізмів, які використовуються для створення ідіоматичних виразів.	10
1.2.3. Специфіка використання ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах. Опис ситуацій та контекстів, у яких використовуються ідіоматичні вирази.	12
1.3 Класифікація фразеологізмів та ідіом в українській та корейській мовах.....	13
1.4 Семантика. Особливості семантики ідіом. Спільні та відмінні риси семантики ідіоматичних виразів у корейській та українській мові	15
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	17
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ПОРІВНЯННЯ СЕМАНТИКИ ІДІОМАТИЧНИХ ВИРАЗІВ У КОРЕЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	18
2.1 Порівняльний аналіз схожих за семантикою та словниковим складом ідіоматичних виразів у корейській та українській мовах	18
2.2 Порівняльний аналіз різних за складом ідіоматичних виразів зі схожим семантичним наповненням в корейській та українській мовах	23
2.3 Порівняльний аналіз різних за семантикою ідіоматичних виразів зі схожим словниковим складом в корейській та українській мовах	27
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	31
ВИСНОВКИ.....	33
주석	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	37

ВСТУП

Мовна семантика є одним із вкрай важливих розділів лінгвістики, яка спеціалізується на вивченні значень слів, його складових та загального зв'язку зі світом дійсності подібних мовних одиниць. Одним зі складних явищ, що мають зв'язок з семантикою у цілому, є ідіоматичні вирази. Ці вирази складаються з декількох слів, значення яких перетворюється та набуває іншого відтінку саме під час сукупного вживання у визначених конструкціях.

Більше того, досить цікавим є саме порівняння семантики ідіоматичних виразів у двох мовах, а саме у корейській та українській. Досить очевидним є факт, що ці мови не є спорідненими, тому, здавалося б, ні про яке порівняння не може йти й мови – спільного нічого не знайдеш. Але й тут є неочікувано схожі аспекти, що, без сумнівів, незвично та захопливо до ознайомлення.

Корейська мова має свої неодмінні особливості, передусім, культурного плану, що може вплинути на розуміння ідіоматичних виразів. Українська мова також сповнена власних ідіоматичних виразів, непритаманних жодним іншим культурам та мовам загалом, не дивлячись на що, має деякі подібності до корейських.

Ідіоматичні вирази є невід'ємною частиною будь-якої мови. Вони можуть бути використані для передачі ідей, що є більш складними за своїм значенням, адже слова, які їх наповнюють, окремо від виразу мають зовсім інше значення, забарвлення та використовуються в інших випадках. Проте, порівняльний аналіз семантики ідіоматичних виразів в двох різних мовах є релятивно новим напрямком досліджень.

У контексті праць щодо корейської мови, вивчення ідіоматичних виразів, як правило, отримує свою точку зосередження на питанні джерела створення та їх фінальній ролі у корейському суспільстві. Наприклад, ідіоматичні вирази з часто вживаними традиційними символами, такими як кит, дракон, квіти тощо, можуть мати важливе значення в культурному контексті саме Кореї.

Українські ж ідіоматичні вирази, безумовно, теж мають багату історію. Наприклад, в період підпорядкування українських земель австро-угорській імперії, багато українських ідіоматичних виразів отримали вплив від, безпосередньо, німецькою та австрійською мов, що відобразилося у їхньому складі та значенні. До того ж, ідіоматичні вирази часто використовуються у літературі, театрі та кіно, що додає деякого впливу до їхнього культурного значення.

Крім того, зараз, з розвитком інтернаціональних відносин, порівняльний аналіз ідіоматичних виразів в різних мовах стає все більш актуальним. Він може допомогти покращити взаєморозуміння та ефективність комунікації між людьми з різних країн, а також розширити знання про культуру та менталітет інших народів.

Актуальність теми. По-перше, ідіоматичні вирази є складним явищем в семантиці мови, які вимагають спеціального дослідження та аналізу. Загальне ознайомлення та вивчення подібних виразів допомагає зрозуміти культурні та мовні особливості народу, що їх використовує. По-друге, корейська мова є однією з найпоширеніших мов у світі, яка має свої особливості в утворенні та трактуванні ідіоматичних виразів, так само як і українська має подібні за значенням мовні одиниці. Дослідження семантики ідіоматичних виразів у цих двох мовах стане у пригоді щодо з'ясування спільних та відмінних рис та особливостей їхнього використання. По-третє, у зв'язку з розвитком глобалізації та зростанням інтернаціональної комунікації, знання різних мов та культур є дуже важливим для актуальності будь-якої сфери життя. Порівняння ідіоматичних виразів у корейській та українській мовах допоможе розширити знання про ці мови та збагатити загальне міжкультурне розуміння.

Об'єктами дослідження є ідіоматичні вирази у корейській та українській мовах.

Предметом дослідження виступає порівняльний аналіз семантики ідіоматичних виразів у корейській та українській мовах.

Мета і завдання. Метою роботи є з'ясування спільних та відмінних рис ідіоматичних виразів, що використовуються у корейській та українській мовах.

Для досягнення цієї мети необхідно виконати наступні **завдання:**

1) зібрання та систематизування ідіоматичних виразів, що застосовуються в корейській та українській мовах та підходять для порівняння, тобто є прикладом наявності спільних чи відмінних рис. Для цього потрібно використати літературу з обох мов, лінгвістичні дослідження та інші джерела;

2) визначення семантики та впливу на його утворення культурного та суспільного контексту кожного з обраних ідіоматичних виразів окремо для корейської та української мови;

3) порівняння семантики корейських та українських ідіоматичних виразів з метою виявлення спільних та відмінних рис;

4) дослідження контекстуального використання ідіоматичних виразів в обидвох мовах, зокрема звертаючи увагу на функції, які вони виконують у мовленні та спілкуванні між носіями у цілому;

5) витворення висновків щодо порівняння семантики ідіоматичних виразів в корейській та українській мовах та їх використання в обох мовах.

Ці завдання можуть бути виконані шляхом аналізу літератури, збору та обробки великої кількості текстового матеріалу, також використанням методів лінгвістичного аналізу та порівняння.

У першому розділі буде розглянуто визначення семантики, ідіоматичних виразів, їх види, характеристику, специфіку використання та механізми створення, а також класифікацію.

Наукова новизна полягає у тому, що порівняння семантики ідіоматичних виразів саме корейської з українською мовою є досить новим напрямком досліджень у лінгвістиці, що може дати доволі неочікувані висновки щодо їх відмінності, а що цікавіше – подібності. До того ж, дослідження подібних виразів є доволі привабливим для лінгвістів, що цікавляться саме семантикою мови, адже ідіоматичні вирази є особливими, маючи неочевидне значення. Крім того, вивчення порівняння виразів у вищезгаданих мовах може мати практичне застосування, оскільки це може бути корисним для перекладу та пізнавання іноземних мов.

Теоретичне значення роботи полягає у тому, що матеріали, взяті з неї, можуть бути використані для дослідження та вивчення семантики ідіоматичних

виразів української та корейської мов, їх порівняння між собою, також для поглиблення знань про обидві мови та вивчення нових ідіоматичних виразів, їх вживання, що дозволить покращити комунікативні навички у корейськомовному та україномовному середовищах. До того ж, ця робота дозволить, як мінімум, збагатити лексичний запас та покращити розуміння інших культур.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ БАЗИСИ ІДІОМАТИЧНИХ ВИРАЗІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА КОРЕЙСЬКІЙ МОВАХ

“Ідіома (чи ідіоматичний вираз) – це притаманний тільки певній мові стійкий зворот, що виражає єдине поняття.” (Бусел, 2005, с. 116)

1.1 Поняття ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах.

Ідіома (від греч.(грецький) *idioma* — особливість, своєрідність), поєднання мовних одиниць, значення якого не збігається із значенням складових його елементів. Ця невідповідність може бути наслідком зміни значення елементів у складі цілого. (Бусел, 2005, с. 116)

Ідіома - це вираз, що має певний зміст, відмінний від літературного значення його складових слів.

Також, у статті "Idiom Comprehension in School-Age Children with and without Language Impairment" автори досліджують рівень розуміння ідіом у дітей з порушенням мовлення. У вступній частині статті автори визначають ідіому як " словосполучення з переносним значенням, відмінним від прямого значення слів, що входять до складу словосполучення " (Carroll, J. M., McLeod, S., & Hough, M., 2020, р. 1966).

Отже, загальна ідея про ідіому полягає в тому, що вона є виразом, що має власне значення, відмінне від літературного значення його складових слів. Тобто їхнє значення не можна вивести зі значень окремих слів, з яких складається фразеологізм, а може бути зрозумілим лише в контексті. Загалом ідіоми є предметом щоденного використання – безліч носіїв мови користується ними щодня, тому вони є навіть більш популярними, ніж приказки чи прислів'я, які мало-помалу виходять зі звичного вжитку. Ідіоматичні вирази надають мовленню деякого відтінку глибини, милозвучності та виразності. Проте, безумовно, аби віртуозно орудувати ними кожного дня чи розуміти від співрозмовника, потрібно досліджувати значення

подібних виразів та випадків, у яких їх використання буде доречним. Також, прискіпливе вивчення ідіом допоможе розширити словниковий запас, вдосконалити мовленнєві навички та стати людиною, з якою дійсно цікаво спілкуватися.

Деякі ідіоми послуговуються загальноприйнятим та загальновідомим значенням, але є й ті, що є досить локальними та непопулярними у використанні, будучи надбанням конкретної культури, регіону, мовної спільноти і т.д.

Загалом розуміння і використання ідіоматичних виразів є важливою складовою навичок мовлення, особливо в письмовій формі, що, безперечно, додасть гідність до будь-якого спеціаліста, дозволивши удосконалення у вмінні ведення документації та офіційного листування.

Ідіома (гр. *idioma* – особливість, самобутній вислів) – властиве лише даній мові нерозкладне словосполучення, значення якого не збігається із значенням окремо взятих його складників. ... Здебільшого іншими мовами не перекладаються. При перекладі послуговуються відповідниками, властивими мові перекладу. (Єрмоленко, 2001, с. 67)

Саме тому це велика рідкість і дійсно диво, коли у різних культурах, народах і мовах знаходяться спільні за значенням чи набором слів ідіоматичні вирази.

Цей високий ступінь специфічності ідіом, коли вони не можуть бути перекладені буквально, є особливістю багатьох мов і становить виклик для перекладачів. При їх перекладі послуговуються рівнозначними виразами, які мають схоже значення або використовуються в аналогічних ситуаціях в мові перекладу.

Наприклад, українська ідіома "вдарити на сполох" може бути перекладена на англійську мову як "raise the alarm", або "sound the alarm", тоді як англійська ідіома "to have a chip on one's shoulder" (мати образу на когось) може бути перекладена на українську як "завжди чекати образу від інших", "завжди мати негативну позицію" тощо.

“Один і той самий вираз може класифікуватися або не класифікуватися як ідіоматичний вираз залежно від автора. Ймовірно, тому, що визначення поняття є надто абстрактним і вичерпним і не має достатньої оперативності.” (박만규, 2003, 309)

Для перекладача важливо враховувати культурний контекст, в якому вживається ідіома в мові-джерелі, оскільки він може вплинути на її використання і тлумачення. Також важливо знати, що ідіоматичні вирази мають свої варіації та використовуються в різних контекстах, що може вплинути на їх переклад.

Отже, переклад ідіом є важливим елементом процесу перекладу, який вимагає ретельного вивчення культурних та мовних особливостей, а також вміння знаходити ефективні відповідники для ідіом в мові перекладу.

1.2 Характеристики, механізми створення та специфіка використання ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах.

1.2.1 . Основні характеристики ідіоматичних виразів.

Одна з основних характеристик ідіоматичних виразів – несумісність зі словниковим значенням складових частин. У фразеологізмах, слова складаються в нове значення, яке не може бути просто зрозумілим, адже не має нічого спільного з літературним значенням окремих слів. Так, наприклад, український ідіоматичний вираз "взяти за серце" має значення "зворушити, змусити співчуття", що ніяк не пов'язано зі значенням слів "взяти" та "серце" у контексті їхнього літературного значення.

Іншою важливою характеристикою ідіоматичних виразів є фразеологічна стійкість. Фразеологізми зазвичай мають фіксовану форму та порядок слів, які не можуть бути змінені без порушення їхнього значення. Наприклад, український ідіоматичний вираз "бити байдики" має значення "балакати непослідовно, неохайно", але неможливо замінити слова місцями, наприклад, "байдики бити", оскільки в такому випадку втрачається фразеологічна стійкість та змінюється значення.

Непередбачуваність - це ще одна характеристика ідіоматичних виразів. Часто, значення фразеологізму не можна вивести з логіки або звичайних мовних правил.

Ідіоматичні вирази є часто вживаними в різних мовах і є важливою частиною їхньої лексики. Вони можуть містити вирази, які не мають літерального значення і можуть виглядати досить незрозуміло в перекладі.

Непередбачуваність ідіоматичних виразів полягає в тому, що їхнє значення не завжди можна логічно вивести з лексичного значення окремих слів, що входять в склад виразу. Це означає, що ідіоматичні вирази можуть бути складними для розуміння, особливо для тих, хто вивчає мову як іноземну.

Ідіоматичні вирази можуть мати різні варіанти та використовуватися в різних контекстах, що робить їх ще більш непередбачуваними. Наприклад, ідіоматичний вираз "витягнути білий прапор" може мати різні варіації в різних мовах.

Також ідіоматичні вирази можуть бути використані в різних ситуаціях з різними емоційними відтінками. Наприклад, "кинути комú зелену лампу" може мати різні значення в залежності від того, в якому контексті він використовується.

Отже, непередбачуваність ідіоматичних виразів полягає в тому, що їхнє значення не можна завжди зрозуміти за лексичним значенням окремих слів, що входять в склад виразу, а також у тому, що вони можуть мати різні варіації та використовуватися в різних контекстах з різними емоційними відтінками.

1.2.2. Опис основних механізмів, які використовуються для створення ідіоматичних виразів.

З іншого боку, аналіз ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах є цікавим дослідженням, що дозволяє виявити схожості та відмінності між цими двома мовами. Хоча багато ідіоматичних виразів в корейській мові мають аналогічні еквіваленти в українській мові, є також багато унікальних виразів, які є характерними саме для корейської культури.

Ідіоматичні вирази - це вирази, які мають переносний або фразеологічний зміст, який не можна зрозуміти, звертаючись до лексичного значення окремих слів.

Для створення ідіоматичних виразів використовуються різні механізми, такі як метафора, метонімія, експресивність та інші.

Метафора - це мовна фігура, яка передає новий зміст, порівнюючи два різні об'єкти або явища. Наприклад, український ідіоматичний вираз "розійшлися дороги" (значення: перестали спілкуватися) містить метафору про розходження доріг.

Метонімія - це заміна одного слова іншим, що має з ним прямий або переносний зв'язок. Наприклад, український ідіоматичний вираз "закусити губу" (значення: засмучуватися) містить метонімію, оскільки "губа" стає символом сумного виразу обличчя.

Експресивність - це засіб передачі емоцій, настрою та інтенсивності. Наприклад, український ідіоматичний вираз "мати кров на очах" (значення: бути дуже злим) містить експресивний компонент, що передає інтенсивність злості.

Основні механізми, які використовуються для створення ідіоматичних виразів в корейській мові, такі ж, як і в інших мовах, зокрема метафора, метонімія та експресивність.

Метафори в корейській мові часто використовуються для передачі складних понять та стосунків між різними об'єктами. Наприклад, ідіоматичний вираз "гора вгорі, річка внизу" (봉산위에 강남아래에) означає "знаходитися в похмурому настрої" і використовує метафору, щоб порівняти людину з горою, що висить над річкою, яка текла під нею.

Метонімічні вирази в корейській мові також дуже популярні. Наприклад, ідіоматичний вираз "два тигри" (호랑이 두 마리) використовується, щоб описати сильний або незалежний дует. Цей вираз виник зі звичайної метонімії, оскільки тигр - символ сили та могутності, тож "два тигри" - це символ сильного дуету або двох людей, які є незалежними один від одного.

Експресивність в корейській мові також має велике значення. Наприклад, ідіоматичний вираз "голова розбивається" (머리가 갈라지다) використовується для опису стану болючого головного болю. Цей вираз передає почуття болю та дискомфорту, які людина може відчувати в такій ситуації.

Інший приклад ідіоматичного виразу, який використовує експресивність - "серце розбите на шматки" (마음이 부서지다). Цей вираз використовується для опису сильного емоційного розладу, коли людина відчуває великий біль та розчарування.

Експресивність також може використовуватися в інших механізмах створення ідіоматичних виразів, наприклад, у метафорах та метоніміях. Наприклад, ідіоматичний вираз "з'їсти серце" (마음 먹다) використовується, щоб описати сильне бажання чогось. Цей вираз використовує експресивність, щоб передати сильне бажання або потребу, яку людина відчуває в певній ситуації.

1.2.3. Специфіка використання ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах. Опис ситуацій та контекстів, у яких використовуються ідіоматичні вирази.

Ідіоматичні вирази є важливою частиною мови будь-якої культури. Вони є невід'ємною складовою мовного виразу та передають складні поняття або ідеї в лаконічній та звичній для мовців формі. Українська та корейська мови мають багату ідіоматичну спадщину, яка використовується в різних контекстах та ситуаціях.

У розмовній українській мові використовуються ідіоматичні вирази, які надають мові живості та емоційності. Наприклад: "бити байдики" (бути бездіяльним), "брати вівцю за роги" (взятися за найскладніше завдання).

Ідіоматичні вирази часто використовуються в літературі, особливо в поезії. Наприклад, вірш Тараса Шевченка "Садок вишневий коло хати" містить такий ідіоматичний вираз: "Чорні брови, карі очі". Цей вираз описує зовнішність дівчинки і є класичним прикладом використання ідіоматики в поезії.

Ідіоматичні вирази також використовуються в професійній та науковій мові. Наприклад, у філософії використовують вираз "розуміння речей у їх цілому" (глобальний підхід до аналізу ситуацій), а в правництві - "за законом" (відповідно до права).

Корейська ж мова має багату ідіоматичну спадщину, яка використовується в різних контекстах та ситуаціях. Особливістю корейських ідіоматичних виразів є те, що вони часто пов'язані з історією та культурою Кореї. Детальніше буде надана інформація нижче, у класифікації корейських ідіом.

1.3 Класифікація фразеологізмів та ідіом в українській та корейській мовах.

Загалом фразеологізми мають безліч видів у підрозділах мовознавства та за різними ознаками мають власну класифікацію, ось одна з них:

Щодо класифікації фразеологізмів, то німецькі дослідники розрізняють три групи:

1. Прості фразеологічні сполуки. Значення одного із компонентів, здебільшого дієслова, зрушене або частково переосмислене.

2. Фразеологічні єдності. Це звороти, що мають узагальнене або переосмислене значення, хоч смисл їх розкривається за допомогою значень своїх компонентів.

3. Ідіоми. Це - звороти, що з погляду на досягнення сучасного мовознавства невмотивовані і значення яких не можна вивести із значень їх компонентів.

Запропонована класифікація заґрунтована, власне, на семантичному принципі. Для семантичної класифікації характерні два моменти: семантичне переосмислення компонентів (повне або часткове) і вмотивованість значення фразеологізму. (Баран, Зимомря, 1999, с. 9-10)

Щодо ж самих ідіом, то існують такі основні види:

1. Лексичні ідіоми - це вирази, які втратили пряме значення окремих слів і набули фіксованого відношення між словами в рамках виразу. Приклади: "брати в руки", "взяти на слабо", "вести за носа".

2. Граматичні ідіоми - це вирази, що мають фіксовану граматичну структуру та значення. Приклад: "відкласти на потім".

3. Культурні ідіоми - це вирази, що мають специфічне значення в певній культурі або соціальній групі. Приклади: "випити до дна", "розібратися в білому світі".

4. Фразові дієслова - це вирази, що складаються з дієслова та прийменника або прислівника, що визначають його значення. Приклади: "звернути увагу", "почекати на когось", "повернутися назад".

5. Комбіновані ідіоми - це вирази, що складаються з лексичних і граматичних ідіом, які об'єднані в один вираз. Приклад: "шукати голку в копиці сіна".

Фразеологічні одиниці (ФО) є складовими мови, що мають сталу форму та специфічне значення, яке не можна вивести зі значень їх складових слів. Ідіоматичні вирази є однією з форм ФО, і вони складаються зі слів, що використовуються відповідно до своєї функції в розмовному мовленні, яка може бути відмінна від їх лексичного значення.

Класифікація ідіоматичних виразів зазвичай базується на тому, чи мають вони сталу форму, чи змінюються в різних контекстах. За цим критерієм ідіоматичні вирази можна поділити на дві групи:

- Фразеологічні одиниці зі сталою формою - це ідіоматичні вирази, які мають фіксовану форму та не змінюються в різних контекстах. Прикладами можуть бути "взяти відпустку", "виграти час", "розкрити карту", "зловити за хвіст". Ці вирази мають однакову форму незалежно від того, як вони вживаються в реченні, і їх значення не можна вивести зі значень складових слів.

- Фразеологічні одиниці з незмінною та сталою формою - це ідіоматичні вирази, які мають сталу форму, але змінюються залежно від контексту. Ці вирази можуть мати різні форми в залежності від часу, особи, числа та інших факторів. Прикладами можуть бути "витягнути квиток", "рухати небо і землю", "мати кістки в шафі", "бути на одній хвилі". Ці вирази мають сталу форму, але їх значення може змінюватись в залежності від контексту.

Згідно з дослідженнями корейських мовознавців, ідіоматичні вирази в корейській мові можна класифікувати наступним чином:

За структурою:

- односкладові вирази: наприклад, "якийсь світ", що означає "дуже далеко";
- двоскладові вирази: наприклад, "голодний вовк", що означає "небезпека";
- багатоскладові вирази: наприклад, "бачити наскрізь", що означає "пронизливо подивитися".

За типом метафори:

- вирази, що використовують антропоморфну метафору: наприклад, "він/вона - тигр за столом", що означає "він/вона - людина з великою владою або авторитетом";

- вирази, що використовують зооморфну метафору: наприклад, "сонячний кіт", що означає "легка, неважка робота";
- вирази, що використовують фізичну метафору: наприклад, "ламати собі голову", що означає "замислюватися, думати над чимось";
- вирази, що використовують етнічну метафору: наприклад, "корейський банан", що означає "мати гарний зовнішній вигляд, але не мати суті".

Також у корейській мові розрізняють основні типи ідіоматичних виразів за їх зв'язком з історією та культурою Кореї:

1. Специфічні для культури вирази. Це вирази, що відображають корейські традиції та звичаї. Наприклад, "прокладати дорогу для папуги" означає робити щось безглуздо та марно, тому що папуга може легко пролетіти над землею. Цей вираз використовується для опису людей, які витрачають зайвий час та зусилля на незначні речі.

2. Ідіоматичні вирази, пов'язані з історією Кореї. Це вирази, що походять з історії Кореї та використовуються для опису різних ситуацій. Наприклад, "зробити відчайдушний подвиг" (делать 'у-тхань', укр. - робити героїчний вчинок) - цей вираз походить з історії корейської династії Чосон, коли герої боролися проти ворогів та вчиняли відчайдушні подвиги на полі бою.

3. Ідіоматичні вирази, пов'язані з природою. Кореєць має глибоке повагу до природи, тому ідіоматичні вирази, пов'язані з природою, є дуже популярними в корейській мові. Наприклад, "весняний дощ" (봄비) означає щось легке та добре, тому що весняний дощ змиває бруд та дає нове життя природі.

1.4 Семантика. Особливості семантики ідіом. Спільні та відмінні риси семантики ідіоматичних виразів у корейській та українській мові

Семантика (грецьк. *sēmantikos* – означальний, франц. *semantique* – наука про зміст, від грецьк. *semantikos* – що має значення, означає) – ... 2) розділ мовознавства, що вивчає план змісту, смислу, значення в мові, тлумачення знаків і знакових

виражень, окреслених предметною (екзистенційною) та поняттєвою (інтенційною) сферами. (Загнітко, 2012, с. 251)

Основна особливість семантики ідіоматичних виразів полягає в тому, що їх значення не можна зрозуміти шляхом простого складання значень окремих слів, що входять до виразу. Наприклад, "брати собі в голову" українською мовою означає "приймати рішення", а не "брати щось руками в голову". Такі вирази мають свої сталі формули та синтаксис, тому їх слід розглядати як цілісні семантичні одиниці.

Однією зі складових частин семантики ідіоматичних виразів є метафоричність. Відтворення метафоричного значення виразу залежить від контексту, звичайної ситуації та мовного контексту. Іншими словами, поняття, яке виражається в ідіоматичному виразі, залежить від того, яким контекстом використовується вираз.

Крім того, ідіоми можуть мати різні ступені розуміння у різних культурах та мовах, оскільки їхнє значення може базуватися на культурних або історичних контекстах.

Семантика ідіом складається з двох рівнів - першого рівня та другого рівня.

Перший рівень семантики ідіоми - це пряме, літературне значення окремих слів, які входять до складу ідіоми. Наприклад, ідіома "бити байдики" має перше літературне значення слів "бити" та "байдик", а саме - "ударяти" та "ціпок пастуха або старої людини".

Другий рівень семантики ідіоми - це специфічне значення, яке має сама ідіома. Наприклад, у випадку з ідіомою "бити байдики", її специфічне значення полягає в тому, що це означає "говорити нісенітницю, розмовляти безглуздо".

Виявлення спільних та відмінних рис у семантиці ідіоматичних виразів є важливим завданням в лінгвістиці. Семантика ідіоматичних виразів може бути метафоричною, переносною або алегоричною.

Спільними рисами семантики ідіоматичних виразів у корейській та українській мові є:

- нелітеральне значення, яке не відображається в літературному значенні складових слів;

- стійкість, тобто їх вживають у визначеному контексті із збереженням незмінного лексико-граматичного складу;
- метафоричність, тобто використовуються для вираження переносного значення.

Відмінними рисами семантики ідіоматичних виразів у корейській та українській мові можуть бути:

- різний ступінь фразеологічної стійкості, де деякі ідіоматичні вирази можуть мати більш варіативне вживання;
- різний ступінь метафоричності, де деякі ідіоматичні вирази можуть бути більш прямими у вираженні свого значення.

При вивченні ідіоматичних виразів, важливо враховувати їх семантику, структуру та контекст вживання, а також їхню частотність та варіативність.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

У розділі 1 було досліджено теоретичні основи ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах. Було детально розглянуто поняття ідіоматичних виразів та їх основні характеристики, зокрема несумісність зі значенням складових частин та фіксований відтінок значення.

Були описані основні механізми, які використовуються для створення ідіоматичних виразів, такі як метафора, метонімія, експресивність тощо. Досліджено специфіку використання ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах, описано ситуації та контексти, у яких використовуються ідіоматичні вирази. Крім того, була проведена класифікація фразеологізмів та ідіом в українській та корейській мовах, а також описані особливості семантики ідіом.

Загалом, розділ 1 надав читачу необхідну базу з теоретичних аспектів ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах, що є важливим для подальшого аналізу використання ідіоматичних виразів у практиці.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ПОРІВНЯННЯ СЕМАНТИКИ ІДІОМАТИЧНИХ ВИРАЗІВ У КОРЕЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Загальна семантика ідіоматичних виразів в корейській та українській мовах може відрізнятися, але в обох мовах ідіоматичні вирази використовуються для того, щоб виразити певну ідею або поняття.

У корейській мові ідіоматичні вирази дуже поширені та важливі для розуміння мови. Багато ідіоматичних виразів мають свої корені в історії та культурі Кореї. Те саме можна відмітити і про українську мову, тому нижче буде надана інформація про схожі та різні у своїй семантиці ідіоматичні вирази.

2.1 Порівняльний аналіз схожих за семантикою та словниковим складом ідіоматичних виразів у корейській та українській мовах

Одна з можливих ідіом, яка має подібне значення в корейській та українській мовах, — це "відкладати на потім" ("뒤로 미루다" (Kim, S., 2013, p. 91-109) в корейській мові, та "відкладати на потім" (Верещук Т., 2007) в українській мові).

Формування ідіоми "відкладати на потім" в обох мовах пов'язане зі спільним прагненням людей зберігати свої ресурси (час, енергію, гроші тощо) та здійснювати відкладені справи у більш зручний для себе час. Таким чином, фраза "відкладати на потім" відображає наші наміри ставитися до різних завдань та проблем, які виникають у нашому житті.

За своєю суттю, ідіома "відкладати на потім" в корейській та українській мовах має схоже значення, тому немає значної семантичної різниці між цими ідіомами при використанні в обох мовах.

Однак, можливо, є деякі тонкі відмінності в вживанні цієї ідіоми в різних контекстах у корейській та українській культурах. Наприклад, в українській культурі можуть використовувати ідіому "відкладати на потім" в контексті прояву неповноцінності, недостатньої підготовки або відсутності волі до розв'язання проблеми, тоді як в корейській культурі ця ідіома може використовуватися для вираження того ж значення, але з іншим відтінком.

Загалом, різниці у вживанні ідіоми "відкладати на потім" у корейській та українській культурах можуть бути пов'язані з національними традиціями, менталітетом та іншими факторами, але сама суть ідіоми залишається схожою в обох мовах.

Інший приклад – ідіома "доводити до сліз" (укр.) та "눈물이 나게 하다" (кор.) мають подібне значення та використовуються для опису сильних почуттів суму, жалю, болю або щастя, до того рівня, коли людина починає плакати.

Обидві ідіоми використовуються для опису ситуації, коли подія або інформація настільки емоційно заряджена, що спричинює почуття, які важко утримати, і людина починає плакати.

Однак, є деякі розбіжності використання цих ідіом. "Доводити до сліз" зазвичай використовують для опису сильного емоційного враження, яке викликає плач, незалежно від того, чи є воно позитивним чи негативним. Наприклад, фільм або книга можуть "довести до сліз".

З іншого боку, "눈물이 나게 하다" використовується для опису емоційного враження, яке викликає плач внаслідок суму або болю. Ця ідіома використовується для опису сильної печалі або болю, які можуть викликати плач.

Отже, хоча обидві ідіоми описують емоційне враження, яке викликає плач, "доводити до сліз" може використовуватися для будь-якого емоційного враження, тоді як "눈물이 나게 하다" використовується для опису печалі або болю, які викликають плач.

Наступна ідіома – "поставити крапку" в українській мові вживається для опису завершення чогось, зокрема розмови, діалогу або діалогічного епізоду. Ця ідіома має відтінок "закінчити щось рішуче і без зайвих слів".

За даними словника від National Institute of Korean Language (2018, с. 1108) ідіома "끝을 내다" має таке значення: "завершувати щось, ставити крапку в якомусь ділі".

Ось приклад вживання цієї ідіоми в реченні зі словника:

“이제 일의 끝을 내야 해요. (Ije irui kkeuteul naeya haeyo.) – Тепер потрібно поставити крапку в цьому ділі.”

У цьому реченні ідіома "끝을 내다" використовується в переносному значенні, щоб вказати на необхідність завершити якусь роботу або проект.

Ідіома "끝을 내다" в корейській мові також вживається для опису завершення чогось, зокрема розмови, проекту або взаємин, і має той же відтінок "закінчити щось рішуче і без зайвих слів".

Таким чином, семантика обох ідіом досить схожа. Обидві ідіоми описують дії, пов'язані з закінченням чогось, і виражають рішучість і цілеспрямованість. У обох випадках ідіома використовується для позначення важливого моменту, коли необхідно завершити щось і перейти до іншого.

Також обидві ідіоми можуть мати відтінок негативної емоції, оскільки вони використовуються для опису закінчення чогось, що може бути неприємним або незручним для однієї зі сторін. Використання цих ідіом, очевидно, залежить від контексту та ситуації.

Ще один приклад схожих за семантикою та словниковим набором ідіоматичних виразів – ідіома “мати голову на плечах” (укр.) чи "머리가 굳어 있다" (кор.).

Ідіома "мати голову на плечах" визначена “Українським ідіоматичним словником” (ред. Нікітіна, 2013, с. 281) як "бути розумним, розважливим, усвідомлювати свої дії та вміти приймати рішення”.

Один із прикладів вживання цієї ідіоми з цього словника:

"Він завжди діє розумно і обачно. Як кажуть, у нього голова на плечах".

Тобто українською мовою ця ідіома використовується, щоб описати людину, яка діє обачно, має розуміння важливості прийняття рішень і вміє дбати про себе і інших. Наприклад: "Я дуже поважаю Софію, вона завжди має голову на плечах та дбайливо ставиться до своїх друзів та родини".

Ідіома "머리가 굳어 있다" у корейській мові буквально означає "голова застигла". Ця ідіома використовується для опису ситуації, коли людина не може думати ясно або прийняти рішення внаслідок стресу або шоку. Наприклад: "Після того, як я дізнався про втрату роботи, моя голова замерзла, і я не міг думати про нічого іншого, крім цього".

Отже, обидві ідіоми використовуються для опису розумового стану людини. Обидві ідіоми вказують на те, що людина має певний рівень розуміння того, що відбувається, проте у разі ідіоми "머리가 굳어 있다" це розуміння може бути тимчасово обмеженим внаслідок шоку чи стресу, в той час як ідіома "мати голову на плечах" вказує на стійкість та вміння розумно діяти.

Також, згідно словника, ідіома "відкрити душу" має таке визначення: розповісти про свої внутрішні переживання, відкрити свої почуття.

Наприклад: "Після довгих розмов зі своєю найближчою подругою вона відкрила мені свою душу". (ред. Нікітіна, 2013, с. 183)

Тобто в українській мові ця ідіома використовується для опису дії розповіді про свої почуття та думки зі сподіванням на співчуття або пораду від іншої людини. Наприклад: "Я вирішив відкрити душу та розповісти про свої проблеми батькам".

Ідіома "마음을 열다" (дослівно: "відкривати своє серце, відкривати свої почуття") – "відкрити серце; відкритися комусь емоційно". (Lee J.-s, 2016, p. 158). У корейській мові ця ідіома має подібне значення – розповідь про свої почуття, розкривання своєї душі і відкриття себе перед іншою людиною. Наприклад: "Нічого не вийде, якщо ти не відкриєш своє серце своєму партнеру".

Таким чином, обидві ідіоми вказують на дію розповіді про свої почуття та думки. Вони використовуються в схожих контекстах і мають подібне значення.

Ще один приклад ідіоми "Не клич біди до себе, вона сама прийде до тебе" за словами І. М. Мельничука та І. І. Жовтобрюха (2009, с. 105) означає, що не потрібно запрошувати негаразди в своє життя, адже вони можуть прийти самі. Також наведено її англійський еквівалент "Let sleeping dogs lie", який має подібне значення.

Приклад з цього джерела:

Якщо ти не хочеш, щоб виникали проблеми, не залазь у чужі справи. Не клич біду до себе, вона сама прийде до тебе. (If you don't want problems, don't meddle in other people's affairs. Let sleeping dogs lie.)

Отже, в українській мові вона має більш попереджувальний характер і закликає людину бути обережною зі своїми словами та діями, оскільки вони можуть привести

до негативних наслідків. Ця ідіома використовується, щоб нагадати людям, що їхні дії можуть мати наслідки і краще бути обережними, щоб уникнути проблем.

Ідіома "불길한 소식은 달아나지 않는다" (дослівно "погані новини нікуди не тікають") в корейській мові має схожий попереджувальний характер і означає, що погані новини або проблеми не зникнуть самі собою, а скоріше за все зростатимуть в розмірі, якщо не буде вжито заходів для їх вирішення. Ця ідіома також використовується для нагадування людям, що вони повинні бути обережними зі своїми діями та словами, оскільки їхні вчинки можуть мати наслідки.

У книзі "A Contrastive Study of Korean and English Idioms: Focusing on Semantic Features" ця ідіома розглядається як приклад вживання дієслівного виразу "달아나다", який означає "втікати" або "виходити з-під контролю", та вказує на те, що "불길한 소식" означає негативні новини або проблеми, які не можна уникнути. (Kim, T., Kim, K., 2015, p. 197-206).

Обидві ідіоми мають спільну семантику, яка полягає в тому, що людина має бути обережною зі своїми діями та словами, оскільки негативні наслідки можуть бути неминучими. Вони також мають спільний акцент на важливість вжиття заходів для вирішення проблем, щоб уникнути їх зростання та погіршення ситуації.

Тим не менш, обидві ідіоми вказують на те, що біду чи проблему не можна уникнути, і що потрібно приймати їх як необхідний елемент життя.

Ідіома "한 귀로 듣고 다른 귀로 내뱉다" в корейській мові означає, що людина не уважно слухає, що їй кажуть, і відразу ж забуває про це, не зберігає в пам'яті. Ця ідіома відображає негативний аспект уваги і зосередженості людини.

За словами авторів статті Kim K.H. та Moon J.Y. (2017, p. 139–156) ідіома "한 귀로 듣고 다른 귀로 내뱉다" визначається як "не слухати та не розуміти інших, або проявляти безтурботність і неухважність до вимог інших людей". Окрім того, у статті наводяться приклади використання цієї ідіоми в різних сферах життя, зокрема в освітніх установах, де вона може вживатись у контексті неврахування попередніх зауважень та порад учителя або ігнорування думки інших студентів.

Ідіома "В одне вухо – влетіло, в друге – вилетіло" в українській мові має подібне значення. Ця ідіома використовується, коли хтось не звертає на щось увагу, не реагує на отриману інформацію і не запам'ятовує її.

Одна з основних розбіжностей між цими ідіомами полягає в їхньому походженні та утворенні. Ідіома "한 귀로 듣고 다른 귀로 내뱉다" складається з корейських слів і має своє походження в культурі та традиціях Кореї. У свою чергу, ідіома "В одне вухо – влетіло, в друге – вилетіло" є стандартною фразеологічною одиницею української мови.

Однак, обидві ідіоми мають спільну сутність та метафоричний образ, які передають схоже значення. Обидві ідіоми використовуються для опису людини, яка не звертає на щось увагу, не слухає або не запам'ятовує отриману інформацію.

Як результат маємо те, що за семантикою багато ідіом в обох мовах мають подібні значення та використовуються для опису подібних ситуацій. Однак, необхідно зазначити, що українська та корейська мови мають свої відмінності у використанні граматичних форм та структури речень, що потрібно враховувати при вивченні ідіом. Тобто навіть маючи очевидні схожості у значенні, вигляді та використанні деяких ідіоматичних виразів, варто не забувати про відтінки значення та випадки використання, що традиційно притаманні тій чи іншій мові.

2.2 Порівняльний аналіз різних за складом ідіоматичних виразів зі схожим семантичним наповненням в корейській та українській мовах

Звичайно, якщо говорити про різницю ідіоматичних виразів у корейській та українській мові, є безліч схожих за семантикою, але зовсім різних за побудовою.

Наприклад, "тримати язик за зубами" (укр.) та "입 끝에 맴돌다" (кор.) - це ідіоми, які вказують на те, що людина стримується висловлювати свої думки або слова, проте вони мають певний нюанс.

Українська ідіома "тримати язик за зубами" означає, що людина стримує себе від висловлювання неприємної, негативної або непотрібної інформації, щоб уникнути негативних наслідків, конфлікту, образи або іншої неприємності.

За словами О. А. Шарко (2017, с. 81-84), ідіома "тримати язик за зубами" також згадується як засіб уникнення конфлікту та неприємностей в комунікації.

Корейська ідіома "입 끝에 맴돌다" означає, що людина не може забути чи витерти з пам'яті якийсь досвід, який її сильно вразив. Ця ідіома може мати позитивний або негативний відтінок, наприклад, вона може використовуватися в контексті незабутньої зустрічі, приємного враження, або ж про поганий досвід, який важко забути.

Автори Sooyoung Kim та Changwoo Lee (2018, р. 397-421) дають наступне визначення ідіоми "입 끝에 맴돌다": "Ця ідіома вказує на те, що думки або слова щодо певної теми постійно з'являються в мозку, але вони не производяться, а залишаються на "виході зі словом" (на "виході з рота"), не висловлюються". Також ними наведено приклад використання ідіоми: "Вона постійно думала про те, що сказати своєму босу, але слова залишалися на її "виході зі словом" і вона ніколи не мала відваги висловити свою думку".

Основною розбіжністю в утворенні цих ідіом є кількість та склад компонентів. Українська ідіома містить три компоненти, тоді як корейська - два. Обидві ідіоми використовують образні вирази, що відображають концепції, але базуються на різних метафорах. Також корейська ідіома має більш широкий діапазон вживання та може мати позитивний або негативний відтінок, тоді як українська ідіома вживається головним чином в контексті уникнення негативних наслідків.

Інша ідіома "бити байдики" (укр.) використовується для опису людей, які не можуть виконувати прості завдання або приймати рішення, які вони повинні були б здійснити. Ця ідіома має відношення до виразів, які описують людей з низьким рівнем інтелекту або здатності до адекватного мислення. Зазвичай мова йде саме про ледачу людину, яка за власним бажанням відмовляється робити те, що повинна.

За І. К. Білодідом та О. В. Мельничуком (2015, с. 76) ідіому "бити байдики" описано як вираз, що означає "бути безвольним, безвладним, ні до чого не здатним".

Одним із прикладів використання цієї ідіоми є речення: "Він був такий розлючений, але нарешті зміг оволодіти собою. А що зараз робити далі - байдики бити!".

Проте, варто зазначити, знову ж, що ідіома "бити байдики" може мати різні варіації використання в різних контекстах та ситуаціях.

У корейській же мові, вираз "머리가 나쁘다" також використовується для опису людей з низьким рівнем інтелекту, та їх нездатність вирішувати прості проблеми. Однак, цей вираз може також використовуватися для опису людей, які нездатні до раціонального мислення через емоційну нестабільність або фізичні причини.

Щодо відмінностей у використанні та утворенні, "бити байдики" є ідіомою, створеною на основі образного способу висловлення, який використовується для передачі негативного відношення до людей, що не можуть виконувати прості дії або приймати рішення. З іншого боку, "머리가 나쁘다" є буквальною перекладом англійської ідіоми "to have a bad head", що описує людину з поганим здоров'ям, яка не може ясно мислити або аналізувати інформацію.

Отже, хоча ці ідіоми мають спільну семантику, їх утворення та використання мають різні особливості, що відображають специфіку культурних контекстів, в яких вони використовуються.

Ще одна ідіома "робити з мухи слона" в українській мові має значення перебільшувати значення якоїсь річі або події, зробити з чогось більше, ніж воно насправді є. Наприклад: "Ти робиш з мухи слона, це не так важливо".

Згідно слів тих самих І. К. Білодіда та О. В. Мельничука (2015, с. 114) ця ідіома має наступне визначення: "Робити з чогось велику справу, перебільшувати значення якої-небудь дрібниці, докорінно недооцінювати свої можливості."

Один з можливих прикладів вживання цієї ідіоми можна знайти в такому реченні: "Насправді він робив з мухи слона, коли вирішив замінити всі меблі у кімнаті, замість того, щоб просто виполоти трохи бруду."

Ідіома "파리 잡는데 코가 높다" в корейській мові означає, що людина перебільшує значення якоїсь маленької проблеми або ситуації, роблячи її важливішою, ніж вона насправді є. Буквально перекладається як "надто високий ніс для ловіння мух".

Обидві ідіоми мають спільне значення перебільшення значення чогось, але в українській мові використовується образ "муха і слон", тоді як у корейській мові це "муха і високий ніс". Утворення образів в цих ідіомах різне. Українська ідіома містить

у своєму складі протиставлення маленького і великого, тоді як корейська ідіома містить у своєму складі протиставлення низького і високого.

Інший приклад: ідіома "слово честі" в українській мові означає зобов'язання чесно виконувати даний обіцянку або зобов'язання, взяте на себе. Ця ідіома відображає важливість дотримання слова та цінності чесності і довіри в українській культурі.

У статті авторства Казанської І. та Гуменюк О. (2017, с. 62) наведено таке визначення ідіоми "слово честі": "це інший вираз для поняття «слово гонору», яке містить у собі обіцянку, намір, готовність діяти або сприймати дію згідно з домовленістю, дотримуватися певних етичних та моральних норм, не відмовлятися від своїх зобов'язань".

Також у статті наведено приклад використання ідіоми: "Мої слова — слово честі, я завжди дотримуюся своїх обіцянок".

Більш того, часто цей ідіоматичний вираз використовується як синонім для слова "чесно", коли людина хоче запевнити співрозмовника у стовідсотковому виконанні своєї обіцянки.

"Ідіома "솔직히 말하다" у корейській мові означає говорити правду, без прикрас та обману. Ця ідіома відображає важливість чесності та прямолінійності в корейській культурі.

Обидві ідіоми мають спільне значення – це цінності, які вважаються важливими в культурі країн, де вони використовуються. Обидві ідіоми також відображають важливість слова та дотримання обіцянок. Однак, утворення цих ідіом різне – "слово честі" складається зі слів, що мають пряме значення, тоді як "솔직히 말하다" є складнішим в утворенні, оскільки включає в себе фразеологізми.

Крім того, використання цих ідіом також може відрізнятися. "Слово честі" частіше вживається в контексті укладання угод або взаємин між людьми, тоді як "솔직히 말하다" може використовуватися в більш широкому контексті, що стосується різних видів спілкування.

За словами Шин Донгюн (2005), ідіома "사실을 말하다" у корейській мові означає "говорити правду" або "висловлювати правду". Вона використовується для підкреслення того, що висловлювання є чесним та правдивим.

Ідіома "говорити відверто" (або "говорити без прикрас") в українській мові має подібне семантичне значення. Вона означає відкрито висловлювати свою думку, без утаємничень та обмежень.

Отже, обидві ідіоми мають схоже семантичне значення, а саме, висловлювати правду. Вони також подібні у використанні, коли хочуть підкреслити чесність та правдивість висловлювання.

Розбіжності полягають у складі та формі виразу. Крім того, в корейській мові частіше використовується саме "사실을 말하다", тоді як українці частіше вживають різні інші варіанти ідіоматичних виразів зі схожим значенням. До того ж, корейський варіант ідіоми вживається в основному, коли мова йде про розкриття секретів, а український - про відкрите висловлення думок.

Таким чином, навіть маючи різницю у складі ідіоматичних виразів, в обох мовах є схожі чи навіть однакові за значенням ідіоми. Подібні вирази можуть мати подібне семантичне значення, але використовуватися у різних контекстах.

2.3 Порівняльний аналіз різних за семантикою ідіоматичних виразів зі схожим словниковим складом в корейській та українській мовах

Крім запропонованих вище варіантів ідіом, в українській та корейській мовах є деякі вирази, що мають схожий склад, але зовсім різне значення.

"마음에 들다" - це корейська ідіома, яка буквально означає "подобатися на серці" або "бути задоволеним чимось". Ця ідіома часто використовується для вираження позитивної реакції на щось або на когось, наприклад:

이 옷이 마음에 들어요. (Ця одяг подобається мені.)

새 직장이 마음에 들어요. (Мій новий робочий місце мені подобається.)

Більш того, автори книги Martin Samuel та Martin Young-Sook (2016, с.319) ідіому "마음에 들다", яку перекладають як "to be pleasing to the mind" або "to be to one's

liking". Також у книзі подається приклад використання цієї ідіоми: "그녀의 선물은 마음에 든다" (Her gift is pleasing to my mind).

"Лежати на душі" - це українська ідіома, яка означає "щось турбує, переживається". Ця ідіома часто використовується для вираження емоційного стану людини, наприклад:

Це питання лежить на душі вже давно. (Ця проблема мене хвилює вже давно.)

Її слова дуже лякали й лежали на душі. (Її слова дуже налякали і тривожили.)

Також автори М.Т. Москаленко та О.С. Шевченко (2002, с. 125) наводять ідіому "лежати на душі" з наступним визначенням: "про щось, що становить причину незадоволення, смутку, турботи; давити на душу, затруднювати вільне дихання, спокій душі".

Ідіоми "마음에 들다" та "лежати на душі" мають схоже словникове складення, але різне семантичне наповнення. Обидві ідіоми використовуються для вираження емоційної реакції на щось або когось, але "마음에 들다" відноситься до позитивної емоції, тоді як "лежати на душі" може використовуватися і для вираження негативних емоцій. Українська ідіома також має більш емоційне забарвлення, адже вона використовується для вираження турботи, тривоги чи страждання, тоді як корейська ідіома простіше виражає задоволення або приємність.

Корейська ідіома "손발이 오그라들다" (sonbari ogeuradeulda) - означає "бути дуже засмученим, розгубленим", або буквально "руки та ноги згорнуті".

Українська ідіома зі схожим словниковим складом "руки опускаються" - означає "втрачати надію, бути розчарованим".

"손발이 오그라들다" (손과 발이 오그라들다) і "руки опускаються" - це ідіоми, які використовуються для опису фізичного втомлення або падіння настрою. Обидві ідіоми мають подібний сенс і використовуються в подібних ситуаціях.

Однак, їх утворення та використання мають різні особливості. "손발이 오그라들다" - це корейська ідіома, де "오그라들다" означає "стати втомленим до такої міри, що відчувається, ніби руки і ноги стали безсилі", буквально означає "руки і ноги

згинаються" (네이버 사전). Ідіома використовується для опису важкості рухатися або діяти після тривалої фізичної роботи або стресу.

"Руки опускаються" - це українська ідіома, де "опускати руки" означає "втрачати мотивацію, ставати безнадійним, неспроможним діяти". Ідіома використовується для опису ситуації, коли людина втрачає впевненість в своїх силах або натхненні для продовження роботи.

Таким чином, схожість ідіом полягає в тому, що вони описують фізичну або емоційну втому, яка викликає відчуття безсилля і безнадії. Розбіжності ж полягають у використанні мови, де корейська ідіома використовується для опису фізичної втоми, а українська - для опису емоційної стійкості.

Інший можливий приклад: "손과 발이 맞다" і "опускати руки" - це ідіоматичні вирази в корейській та українській мовах, відповідно.

"손과 발이 맞다" означає досягнути згоди або злагодження між людьми. Він вживається для вираження згоди, погодження або злагодження між людьми. Цей вираз може мати декілька варіантів формулювання, наприклад, "손발이 잘 맞다" або "손발이 딱 맞다".

Приклад вживання цього виразу: "우리는 이 문제에 대해 완전히 동의하고, 손과 발이 맞았다" (Ми повністю погоджуємося з цією проблемою, наші дії і слова злагожені).

Вираз утворений від образу, що коли людина згодна на щось, то вона погоджується із своїми діями (руки) та своїми словами (уста). Українським аналогом може бути вираз "домовлятися" або "знаходити спільну мову".

За даними словника від National Institute of Korean Language (2018) визначення цього виразу таке: "to be well-coordinated; to be in harmony; to agree well (used to describe people who work together well or are in agreement on something)" (бути добре координованим; бути в гармонії; добре погоджуватися (використовується для опису людей, які добре співпрацюють або згодні на щось)).

З іншого боку, українська ідіома "опускати руки" використовується, щоб висловити розчарування, невдачу або безнадію. Вираз використовує образ людини, яка втрачає надію та ставить руки вниз. Українським аналогом може бути вираз "відмовлятися від чогось" або "здається".

Ідіома "опускати руки" визначається як відчуття розчарування, незадоволення, припинення зусиль чи бажання діяти через невдачу, не перспективність, безнадійність. Наприклад: "Після тривалих пошуків він так і не знайшов потрібну інформацію і опустил руки", "Щоб не опускати рук, треба продовжувати працювати над власними недоліками". (В. Бусел, 1994, с. 629 бго тому)

У цих ідіомах є певна схожість у тому, що обидва вирази використовуються для висловлення певних емоцій або ставлення до певної ситуації. Однак, різниця полягає в тому, що "опускати руки" використовується тільки для вираження негативних емоцій, тоді як "손과 발이 맞다" може використовуватися і для вираження позитивних емоцій.

Також ці приклади мають лише дещо спільне зі значенням ідіоми "손발이 오그라들다" (опускати руки та ноги), яка використовується в корейській мові з іншою метою. Вона означає: відчувати надмірний страх або жах, який може призвести до того, що людина втрачає контроль над своїми руками та ногами, які можуть почати дрожати або ослабнути.

До того ж, існують майже однакові ідіоми, такі як "손에 잡히다" ("тримати в руках") – означає мати чітке уявлення про щось або бути впевненим у правильності своїх дій. Аналогічним виразом української мови є "тримати себе у руках".

За даними словника від National Institute of Korean Language (2018) ця ідіома вживається в значенні "бути очевидним або зрозумілим", "бути дійсності чітко виявним".

Деякі можливі приклади вживання ідіоми "손에 잡히다" в цьому словнику можуть бути:

그의 진실성은 늘 손에 잡힐 만큼 분명해요. (His sincerity is always evident.)

그녀의 설명은 아주 명확해서 누구나 쉽게 손에 잡힌다. (Her explanation was so clear that everyone could easily grasp it.)

이번 프로젝트에서는 진전이 없어서 우리 모두가 좀 당황스러웠지만, 어떻게든 손에 잡힐 길이 있다고 믿어. (We were all a bit dismayed by the lack of progress in this project, but I believe there's a way to make it work.)

Ідіома "손에 잡히다" у корейській мові означає дослівно "зловити в руки" і вживається для вираження того, що щось стає очевидним або зрозумілим. Наприклад, "Проблема була дуже складною, але коли ми отримали потрібну інформацію, все відразу стало ясным і зручним. Можна сказати, що проблема нам "дійшла до рук" (손에 잡혔다)."

Ідіома "тримати себе у руках" в українській мові означає здійснювати контроль над своїми емоціями, зберігаючи спокій та розумність у складних ситуаціях. Наприклад, "Коли мій начальник почав критикувати мою роботу, я повинен був тримати себе у руках, щоб не почати сварку."

Єфремов П., Бурко В. та Мельничук О. (1982-1984) стверджували, що ця ідіома означає "зберігати самовладання, самоконтроль, не втрачати спокій та розум у будь-якій ситуації."

Приклад вживання: "У цьому важкому ділі важливо тримати себе у руках і не здаватись на перешкоди."

Ідіоми мають різне утворення, проте обидві мають спільне значення контролю чогось важливого. У корейській ідіомі "손에 잡히다" мовиться про виявлення чогось, що було раніше неявним, тоді як українська ідіома "тримати себе у руках" відображає здатність до контролю над емоціями і поведінкою в складних ситуаціях.

Отже, у корейській та українській мовах навіть схожі за словниковим наповненням ідіоматичні вирази, які при цьому мають кардинально різний сенс.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Розглянувши розділ 2, можемо зробити наступні висновки:

- По-перше, виявлено суттєві семантичні та лексичні розбіжності між ідіоматичними виразами обох мов. Деякі ідіоми можуть мати близьку семантику, але відрізняються в укладі та використанні.

- По-друге, існують також відмінності в тому, як часто вживаються деякі ідіоми в кожній мові. Наприклад, деякі ідіоми є більш поширеними в корейській мові, тоді як інші більш характерні для української мови. Такі відмінності викликані не тільки

різницею в культурі та історії, але й особливостями граматики та синтаксису кожної мови.

Отже, порівняння ідіоматичних виразів у корейській та українській мовах є важливим для розуміння культурних та лінгвістичних відмінностей між цими двома народами. Вивчення ідіом допомагає поглибити знання мови та культури кожної країни, а також допомагає уникнути неправильного розуміння або вживання ідіоматичних виразів у комунікації з носіями мови.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного порівняльного аналізу семантики ідіоматичних виразів у корейській та українській мовах можна зробити кілька висновків.

Перш за все, беззаперечно, ідіоматичні вирази є невід'ємною частиною культури кожної мови. У корейській мові ідіоматичні вирази використовуються дуже часто, і вони мають важливе значення в комунікації між людьми. Українська мова також має багату ідіоматичну лексику, але її використання не є таким повсюдним, як у корейській мові, що ми могли бачити на прикладах деяких ідіом.

До того ж, ідіоматичні вирази в обох мовах можуть мати різні семантичні значення в залежності від контексту. Однак, корейські ідіоматичні вирази мають більш специфічне значення, яке часто пов'язане з корейською культурою та історією, у той час як українські ідіоматичні вирази можуть мати більш загальне значення і використовуються в різноманітних контекстах.

Якщо зосереджувати увагу на теоретичній частині роботи, варто зауважити розширення знань в області ідіоматичних виразів в українській та корейській мовах. Було досліджено поняття ідіоматичних виразів, їх характеристики, механізми створення та специфіку використання в українській та корейській мовах. Також було проведено класифікацію фразеологізмів та ідіом в обох мовах, описано особливості семантики ідіом, спільні та відмінні риси семантики ідіоматичних виразів у корейській та українській мовах загалом. Це, без усіляких сумнівів, допоможе правильніше вживати подібні вирази, зсилаючись на особливості у використанні в обох мовах, а отже – набувати навичок у спілкуванні з носіями мов, краще розуміти культуру, передумови вживання ідіоматичних виразів різних народів.

Згідно поглиблення у практичну частину дослідження, маємо наступні висновки:

1. Проведений порівняльний аналіз схожих за семантикою та словниковим складом ідіоматичних виразів у корейській та українській мовах показав, що багато ідіоматичних виразів мають подібні значення та навіть вигляд в обох мовах, але все

одно володіти відмінностями у плані відтінку значення, контекстах використання носіями чи способу творення.

Наприклад, розглянуті ідіоми "доводити до сліз" (укр.) та "눈물이 나게 하다" (кор.) мають дуже схоже значення, але все ж мають розбіжності у використанні, адже український варіант вживається у будь-якому контексті: як радісному, так і сумному, – у той час як корейська ідіома використовується лише для опису сильної печалі або болю, які можуть викликати плач, тобто виключно у негативному плані.

Не дивлячись на вище наведені висновки, все одно існують ідіоматичні вирази, які повністю співпадають по складу та семантиці.

Наприклад, "поставити крапку" (укр.) та "끝을 내다" (кор.) мають абсолютно однакову семантику, а також словниковий склад. Обидві ідіоми описують чітке та цілеспрямоване закінчення якоїсь справи чи дії, при цьому, як варіант, використовуючись і у негативному контексті (як "закінчити неприємну розмову").

2. Порівняльний аналіз різних за складом ідіоматичних виразів зі схожим семантичним наповненням в корейській та українській мовах показав, що ідіоматичні вирази можуть бути створені за допомогою різних механізмів, але вони можуть мати подібне значення та використовуватися у подібних контекстах.

Наприклад, розглянута у практичній частині роботи ідіома "робити з мухи слона" (укр.) та "파리 잡는데 코가 높다" (кор.) мають однакове семантичне значення – перебільшення якоїсь справи, проблеми чи важливості будь-чого. Але при творенні обох виразів використовувалися різні лексеми, формуючи порівняння, притаманні мові, у якій мають поширення. В українському варіанті використовується образ "муха і слон", а в корейському – "муха і високий ніс". Український вираз протиставляє маленьке і велике, у той час як корейський містить у своєму складі протиставлення низького і високого.

3. Порівняльний аналіз різних за семантикою ідіоматичних виразів зі схожим словниковим складом в корейській та українській мовах показав, що значення, зокрема відтінок та контекст використання, ідіом може бути кардинально різним в обох мовах, навіть якщо вони мають подібну форму та структуру.

До прикладу, ідіоми "лежати на душі" (укр.) та "마음에 들다" (кор.) буквально складаються з одних і тих самих слів, але мають різну семантику. Український варіант виразу має більш емоційне забарвлення, часто використовується не лише в позитивному значенні, а й в негативному (переживання, гніт, турбота). Корейський вираз, у свою чергу, має більш "легкий" відтінок значення і вживається для демонстрації симпатії чи задоволення від чогось, когось, не використовуючись у негативному контексті.

Таким чином, порівняльний аналіз, проведений у цьому дослідженні, охоплює цікавий та неоднозначний пласт ідіоматичних виразів у корейській та українській мовах, що дозволяє використовувати дані з цієї роботи для подальшого дослідження та занурення у мовну культуру обох народів, що, безперечно, допоможе налагодити відносини між представниками країн як у повсякденному спілкуванні, тобто пізнанні культури згідно особистої зацікавленості, так і розширити знання про ці мови та збагатити загальне міжкультурне розуміння, яке необхідне з приходом ери глобалізації та потреби в інтернаціональній комунікації задля розвитку усього цивілізованого світу.

주석

이 논문은 한국어와 우크라이나어의 관용적 표현을 의미는 다르지만 구성이 비슷한 표현, 의미는 비슷하지만 구성이 다른 표현, 의미와 구성이 비슷한 표현 등으로 나누어 비교 분석했다.

이러한 사례 연구를 통해 일부 관용구의 용법과 의미에서 많은 유사점이 발견되었으며, 이는 두 언어 연구에 있어 흥미로운 사실이다. 그럼에도 불구하고 문화와 역사적 발전의 특성으로 인해 우크라이나어와 한국어에는 여전히 많은 관용구의 어휘와 의미론적 내용이 다른 관용구가 있다.

이론적 연구에 따르면 관용구의 분류, 정의, 생성 메커니즘, 사용 및 의미의 세부 사항이 확인되었다. 이를 통해 언어 연구자들이 이러한 표현에 더 익숙해지고 문맥과 전달하고자하는 의미에 따라 연설에서 올바른 사용 기술을 습득하는 데 도움이 될 것이다.

또한 이 연구는 미래의 언어 연구자들에게 언뜻 보기에 구성상 또는 의미상 유사해 보이는 관용적 표현의 차이점을 강조하여 다른 언어의 대표자와의 의사소통에서 실수를 피할 수 있도록 도와줄 수 있다. 또한 우크라이나어와 한국어의 관용적 표현을 비교하고 연구하면 두 언어의 원어민의 어휘력을 풍부하게하고 대화 상대가 이러한 특수 구조를 사용하여 올바른 의미와 해석을 확신하고 자신감을 가질 수 있다.

키워드: 의미론, 관용 표현의 의미론, 관용 표현 분석, 관용 표현 비교, 관용구, 관용구.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баран Я. А., Зимомря М. І. Теоретичні основи фразеології. Ужгород : Закарпат. обласна орг. Т-ва книголюбів України, 1999. 176 с.
2. Бусел В. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000. 8-ме вид. Київ; Ірпінь : Перун, 2005. 1728 с.
3. Верещук Т. Ідіоми та вирази української мови: словник-довідник. 3-тє вид. Київ : Либідь, 2007. 896 с.
4. Єрмоленко С. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів. Київ : Либідь, 2001. 224 с.
5. Єфремов П., Бурко В., Мельничук О. Тлумачний словник української мови / ред. П. Єфремов. Київ : Головна ред. УРЕ. Т. 4., 1982-1984. 4896 с.
6. Загнітко А. Словник сучасної лінгвістики : поняття і терміни. Донецьк : Дон., 2012. 426 с.
7. Казанська І., Гуменюк О. Етнолінгвістичний аспект вивчення ідіоматики української мови. Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Філологічні науки. 2017. № 1. С. 61–64.
8. Мельничук І. М., Жовтобрюх І. І. Українські ідіоми та їх англійські еквіваленти. Літера ЛТД, 2009. 288 с.
9. Москаленко М., Шевченко О. Фразеологія сучасної української мови. Київ : Вища шк., 2002. 432 с.
10. Словник української мови / ред. В. Бусела. 3-тє вид. Київ : Наук. думка, 1994. 437 с.
11. Український ідіоматичний словник / ред. О. М. Нікітіна. ТОВ "Вид. група "АССА", 2013. 1049 с. URL: https://slovnyk.ua/index.php?sword=ідіома&glossary-mode=1&is_search=1.
12. Фразеологізми сучасної української мови / ред.: О. В. Мельничук, І. К. Білодід. Київ : Наук. думка, 2015. 1040 с.

13. Шарко О. Фразеологічні засоби репрезентації конфлікту в українській та англійській мовах. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Філологічна". 2017. № 5. С. 81–84.
14. Шин Д. Korean idioms. 2005.
15. Carroll J. M., McLeod S., Hough M. Idiom comprehension in school-age children with and without language impairment. *Journal of speech, language, and hearing research*. 2020. Vol. 63. P. 1966. URL: https://doi.org/10.1044/2020_JSLHR-19-00386.
16. Kim K., Moon J. The study on usage of korean idioms in educational institutions. *International journal of instruction*. 2017. No. 10. P. 139–156. URL: <https://doi.org/10.12973/iji.2017.10310a>.
17. Kim S. A study on the translation of korean idioms into english. *Journal of language and translation*. 2013. Vol. 14, no. 1. P. 91–109. URL: <https://doi.org/10.15749/jlt.2013.14.1.004>.
18. Kim S., Lee C. A cognitive linguistic approach to the Korean emotion idiom maem-dol-da. *Journal of cognitive science*. 2018. No. 19. P. 397–421.
19. Kim T., Kim K. A contrastive study of korean and english idioms: focusing on semantic features. *Journal of the Korea Society of Computer and Information*, 2015.
20. Lee J.-s. A contrastive study of korean and english idioms. Korea University Press, 2016. 332 p.
21. Martin S., Martin Y. S. A reference grammar of korean: a complete guide to the grammar and history of the korean language. Tuttle Publishing, 2016. 704 p.
22. National Institute of Korean Language. Korean-English learners' dictionary. National Institute of Korean Language, 2018. URL: <https://krdict.korean.go.kr/eng/mainAction?nation=eng>.
23. 박만규. 관용표현의 범주적 정체성 확립을 위하여 – 의미론적 분석을 중심으로. *國語學*. 2003. C. 307–353.
24. 네이버 사전 (NAVER dictionary). 네이버 사전 (NAVER dictionary). URL: <https://dict.naver.com/>